

Stichting SBO

De Vlieger

Jaarverslag 2019

Telefoon: 071-5174864
Website: www.sbodevlieger.nl
E-mail: info@sbodevlieger.nl

Behorende bij onze verklaring d.d.

10 JUN 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

INHOUDSOPGAVE

A	Bestuursverslag	
	Verslag van het bestuur	02
	Verslag 2019 van de Raad van Toezicht	11
	Personeel	15
	Huisvesting	17
	Privacy en AVG	18
	Samenwerkingsverband	18
	Treasury	18
	Corona-crisis	19
	Werkdrukvermindering	19
	Maatschappelijke thema's	20
	Financiën	21
	Continuïteitsparagraaf	24
	Meerjarenbegroting	26
	Overige rapportages	29
B	Jaarrekening	
	Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019	30
	Staat van baten en lasten 2019	32
	Kasstroomoverzicht over 2019	33
	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
	Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2019	41
	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW	45
	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	46
	Toelichting op de staat van baten en lasten 2019	47
	(Voorstel) bestemming van het resultaat	51
	Gebeurtenissen na balansdatum	52
	Overzicht verbonden partijen	53
	WNT-verantwoording 2019	54
C	Overige gegevens	
	Gegevens over de rechtspersoon	57
	Controleverklaring van de eonafhankelijke accountant	58
	Ondertekening van de jaarrekening	62
	Bijlagen	
	Exploitatieoverzicht	63

A Bestuursverslag

Verslag van het bestuur

De stichting SBO de Vlieger bestaat uit één sbo school, die bestuurd wordt door een directeur- bestuurder. De stichting is opgericht op 1 augustus 2015 en heeft nauwe banden met het Samenwerkingsverband PPO regio Leiden. Samen met de scholen voor het speciaal onderwijs en de basisscholen in het samenwerkingsverband wordt gezorgd voor een dekkend netwerk voor alle leerlingen.

De school biedt een les plek voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Naast het bieden van een les plek heeft de SBO de Vlieger een expertise functie, die de basisscholen assisteert in het aanbieden van passende ondersteuning en die de basisscholen sterker maakt in het bieden ervan.

In 2019 betrof dit 6,10 fte gericht op expertise rondom gedragsklassen, een perspectief klas, logopedie en speltherapie voor leerlingen van het basisonderwijs en het Palet, de observatieklas voor het jonge kind in risico situaties op de Vlieger met de bedoeling de leerling de juiste passende plek te bieden en terugkeer op de basisschool te bevorderen. Door expertise te delen wordt de deskundigheid van de basisscholen verstrekt.

In 2019 heeft het team van SBO de Vlieger zich weer met volle overtuiging ingezet voor de leerlingen die aangewezen zijn op onze voorziening. Ook dit jaar weer met succes, ondanks de ontwikkelingen in de maatschappij rondom knelpunten op het gebied van personeel. Ook wij ontkomen niet aan het landelijke beeld van personeelstekort en van het vinden van bekwaam en bevoegd personeel en zoeken naar creatieve oplossingen. Aandacht voor werkplezier en positieve werkbeleving mag daarbij niet ontbreken. De successen van de leerlingen op intellectueel en maatschappelijk gebied, geven het personeel de juiste energie en worden gedeeld.

Met deze jaarverantwoording leg ik, als directeur-bestuurder van de Stichting SBO de Vlieger verantwoording af aan de Raad van Toezicht, de Medezeggenschapraad, het team en het ministerie van OCW en andere belanghebbenden. Het jaarverslag wordt gepubliceerd op de website van de stichting.

Leiden, juni 2020
Talea van der Wal
Directeur-bestuurder

Missie en doelstelling

De missie en ambitie van de SBO-voorziening is:

Het Speciaal Basisonderwijs van het Samenwerkingsverband PPO in de regio Leiden is een professionele onderwijs ondersteunings-voorziening. Dat doen we in gezamenlijkheid met alle partners vanuit ons samenwerkingsverband PPO-Leiden, zowel vanuit het primair- en als het speciaal onderwijs.

Dit kan zijn door plaatsing op onze lesplek of in de vorm van ondersteuning op het regulier onderwijs middels het aanbieden van verschillende arrangementen op de basisschool of de verder uit te werken arrangementen richting gespecialiseerd onderwijs.

Binnen onze lesplek bieden wij kinderen ruimte om zichzelf te zijn. Hierdoor krijgen zij gelegenheid hun talenten te ontdekken en die verder te ontwikkelen in een vreedzame en inspirerende omgeving. Dit doen we samen en met iedereen die we daarvoor nodig hebben. Binnen ons ondersteuningsaanbod richten wij ons op de vraag en behoefte van de basisscholen door gespecialiseerde ondersteuning aan te bieden, gericht op het sterker worden van de basisscholen aan de ene kant en het sterker worden van de leerling en leerkracht aan de andere kant. Kenmerkend hierbij is dat we ons expliciet richten op de driehoek ouder-kind-school. Daarnaast willen we graag onderwijsarrangementen ontwikkelen in samenwerking met de scholen voor speciaal onderwijs die er voor zorgen dat we tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van de kinderen. Dit kan in de vorm van (tijdelijke) lesplekken.

Onze slogan is: 'Groelen in kracht'

Onze kernwaarden zijn:

- **Verdraagzaamheid**
- **Verbinding**
- **Vindingrijkheid**
- **Veerkracht**

De diversiteit van de complexe samenleving vraagt van ons allen een houding waarin respect en ruimte leidt tot verdraagzaamheid en laat zien dat we uitgaan van verschillen. Om volwaardig lid te zijn van deze veranderende maatschappij is het van belang om vaardigheden zoals vindingrijkheid en veerkracht te (blijven) ontwikkelen

Op onze voorziening willen we zorgen dat de kinderen zo goed mogelijk worden voorbereid op een volwaardige deelname aan de samenleving.

Vanuit het uitdragen van deze gezamenlijke waarden brengen we groei tot stand, zowel voor de leerlingen als voor het personeel van de Vlieger.

Terugblik op het afgelopen jaar:

Op 1 januari 2019 hebben we de rookvrije schoolomgeving ingevoerd. Dat is samen met de leerlingen van de school besproken en uitgevoerd. Voorlichting is hieraan vooraf gegaan en leerlingen hebben posters gemaakt en flyers uitgedeeld aan ouders en buschauffeurs. We trachten met name ouders "her" op te voeden, dat lukt met wisselend succes.

In 2019 hebben we diverse onderwijsinhoudelijke zaken opgepakt en nog verbeterd. Vanuit het cyclisch werken zijn een groot aantal ontwikkelingen verder opgepakt. Per schooljaar worden de jaarplannen geëvalueerd bijgesteld en vastgesteld in de Medezeggenschapraad. De jaarplannen hebben een duidelijke relatie met het schoolplan 2015-2019 en 2019-2023

We zijn gestart met het opstellen van een nieuw schoolplan. Een traject waarin we terug hebben gekeken naar wat we hebben gedaan in het voorliggend schoolplan, hoe we het hebben gedaan en wat we in de komende periode willen doen. Dit aan de hand van evaluaties, het opstellen van een sterke zwakte analyse en in samenspraak met het personeel en de Medezeggenschap Raad. Het heeft geleid tot aanpassing van de visie en missie en het vaststellen van kernwaardes die daarbij horen. Een traject waar we met tevredenheid op terug kijken en dat leidt tot een ontwikkelplan voor de komende 4 schooljaren.

Vanuit evaluaties en opbrengsten is er een aanpassing gedaan aan het onderwijsaanbod binnen het onderwijsconcept. Dit betrof het vak rekenen. Aanpassingen bleken nodig te zijn om tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoeftes van leerlingen met een laag leerrendement. Een projectgroep is gestart en heeft het rekenaanbod anders ingericht om beter tegemoet te komen aan de specifieke doelgroep en op deze wijze de motivatie en de opbrengsten te verhogen.

Nieuwe methodes zijn aangeschaft voor de kleuterbouw en voor het vak voortgezet lezen en begrijpend lezen.

Om de leerlingen in hun kracht te blijven zetten is het van belang om het eigenaarschap van de leerlingen op hun resultaten te vergroten. Een werkgroep is er mee aan de slag gegaan en dit kan leiden tot een andere manier van rapporteren aan ouders.

In het vorig schooljaar zijn we gestart met en andere inrichting van de achterwacht. Dit voldeed aan een behoefte en na evaluatie is besloten om dit structureel in te richten. De achterwacht heeft vooral een curatieve functie, na evaluatie is de preventieve functie er aan toegevoegd. Dit vraagt een nauwgezette aanpak waarin handelingsgericht en planmatig gewerkt wordt. De kinderraad is hier nauw bij betrokken geweest en heeft de functie een naam gegeven. Zij hebben gekozen voor de Tijger, omdat dit past bij de Kanjer taal en als Tijger kun je goede keuzes maken. De personele bezetting van de Tijger is gerealiseerd via inhuur van een pedagogische medewerker.

De kinderraad wordt nauw betrokken bij alle schoolse ontwikkelingen. Hun betrokkenheid wordt als zeer waardevol beschouwd en zij denken goed mee.

Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van het schoolplein. De leerlingen hadden behoefte aan een ander voetbalveld en dank zij hun inbreng is er een panna veld gemaakt.

Het pannaveld is geopend door de wethouder van onderwijs en sport van de gemeente Leiden. Op de foto staan de kinderen van de kinderraad.

Samenwerking met de jeugdhulpverlening is school specifiek gestart en wordt verder ontwikkeld in 2021. Hierbij wordt aangesloten bij de doelen van de lokale educatieve agenda van de gemeente Leiden, middels het gezamenlijk schrijven van een projectplan waarin de volgende doelstellingen zijn opgenomen.

- Zorg op school wordt efficiënter ingezet en effectiever ingericht middels pilots collectieve inzet van jeugdhulp o.a. in het speciaal (basis) onderwijs.
- De samenwerking tussen onderwijs en toegang tot de jeugdhulp wordt verbeterd middels JGT op school. Hierbij is het belangrijk ieders rol, taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid helder te hebben.

Vanuit de ondersteuningsfunctie is een aanbod ontwikkeld gericht op leerlingen in het basisonderwijs, die een laag leerrendement hebben. Dit in samenwerking met de basisscholen en het samenwerkingsverband.

De bedoeling van deze zogenaamde perspectief klas is om de leerlingen te behouden voor het basisonderwijs en ze vaardiger te maken op andere ontwikkelingsgebieden, hetgeen de competentie van de leerlingen vergroot. Ook hier wordt gewerkt in de driehoek ouder, kind en school. Jeugdzorg ondersteunt de betreffende ouders en organiseert bijeenkomsten. Na evaluatie zal het project "perspectief klas" worden voortgezet en vormt het een vast onderdeel van het arrangement van de Vlieger.

De andere arrangementen worden eveneens voortgezet en indien nodig verder ontwikkeld.

Investering in goed personeelsbeleid is ook in 2019 een speerpunt geweest. We zijn ons erg bewust van de arbeidsmarkt en wat dit van ons vraagt. Begeleiding van pas aangesteld personeel heeft de aandacht van het management team. Er is een duidelijke structuur, een goed begeleidingsplan, dat nauwgezet wordt uitgevoerd. Er zijn routine boekjes per stroom ontwikkeld om de doorgaande lijn in de school vast te houden en om helderheid te bieden over de werkwijze en routines. Niet alleen begeleiding van het nieuwe personeel vraagt aandacht ook het vergroten van het vakmanschap en het blijven werken aan eigen meesterschap van zittende personeelsleden. Een samenhang in klassenbezoeken en gesprekken betreffende de invulling en de uitvoering zorgt voor een professionele houding, waarin leerkrachten trots zijn op het uitvoeren van hun vak.

Veel aandacht is besteed aan scholing van het team gericht op "omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag". De wens van het team kwam o.a. voort uit evaluaties. Scholing is gerealiseerd door externe deskundigen in te huren. Dit was een waardevolle bijdrage aan het professioneel handelen en het vergroten van de deskundigheid van het personeel.

In het schooljaar 2019-2020 gaan we verder een aantal thema's:

- het begeleiden van nieuwe leden middels het begeleidingsplan
- het uitvoeren van de gesprekken cyclus in combinatie met klassen bezoeken
- het uitvoeren en het opstellen van het beleidsplan rondom de Tijger (time in en time out)
- de samenwerking met jeugdhulpverlening middels het schrijven van een project plan en het uitvoeren ervan.
- Aanpassingen aan het schoolplein, die ervoor zorgen dat het fijn spelen is voor de leerlingen en het veilig is.
- Het eigenaarschap van de leerlingen vergroten middels digitale portfolio's

Om voor een goede balans op de werkvloer te zorgen in de werkbelasting, maken we keuzes in de thema's die we centraal stellen. Gezien het ambitieniveau van de school is dat geen gemakkelijke opdracht. We blijven we ons zelf hoge doelen stellen en het vraagt het van het management team een oplettende houding en gedrag. Werkvreugde en plezier kan niet ten onder gaan aan werkdruk en werkbelasting.

Inspectiebezoek

De stichting heeft de inspectie ontvangen in mei 2019

Het doel van het themaonderzoek was drieledig:

- inzicht verkrijgen in de relatie tussen strategisch HRM, werkbeleving en onderwijskwaliteit. Dit is wat we samenvatten in de term 'Ruimte in meesterschap'.
- in beeld brengen hoe strategisch HRM kan bijdragen aan werkdrukvermindering van leraren
- bijdragen aan het delen van goede voorbeelden.

Een vertegenwoordiging van het team heeft deelgenomen aan dit thema onderzoek. Er heeft een mondelinge terugkoppeling plaats gevonden, waarin de inspecteur heeft aangegeven dat ze onder de indruk was van het DNA in de organisatie en dat alles met elkaar in verband staat, waardoor het werken gestuurd wordt vanuit visie en samenhang. Hetgeen een positief werkklimaat oplevert voor personeel.

Verslag Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad bestaat uit 4 ouders en 4 personeelsleden. De raad is 6 maal bijeengekomen en heeft tijdens de vergaderingen altijd een vooroverleg. Na een half uur schuift de directeur-bestuurder aan. De lerarengleding komt in de week vooraf aan de vergadering bijeen voor vooroverleg. Er is een jaarschema waarin per maand aangegeven wordt welke onderwerp op de agenda komt.

De PMR heeft overleg met de directie betreffende personeelszaken en taakbeleid.

De MR heeft instemming of advies verleend in de volgende plannen: taakbeleid, schoolgids, jaarverslag 2018-2019, MR jaarverslag 2018-2019, jaarplan 2019-2020, jaarrekening 2017 en jaarrooster 2019-2020, schoolplan 2019-2023, sociaal veiligheidsplan, time-out protocol, vakantierooster 2019-2020, formatieplan 2019-2020, meerjarenbegroting 2019-2022, besteding werkdruggelden.

Mevr. Van der Ham maakt vanaf januari 2019 de notulen van de MR vergaderingen. Dit is taak-verlichtend voor de secretaris van de MR.

In het 2019 is twee keer gestaakt. Er waren te weinig leerkrachten om de school draaiende te houden. Ouders zijn voldoende op tijd op de hoogte gebracht dat de school dicht was. De niet uitgekeerde salariskosten hebben in overleg met de PMR een herbestemming gekregen richting het personeel.

De MR heeft het taakbeleid goedgekeurd. In het werkverdelingsplan is opgenomen dat we de uren voor de taken op een andere manier gaan hanteren. Evaluatie volgt in mei 2020. De MR heeft het jaarrooster en de jaarplanning goedgekeurd. Het valt de MR op dat ondanks de hoge werkdruk er ieder jaar taken/avonden bijkomen. Het verzoek aan de directie is bij de volgende planning in 2020-2021 hier heel scherp op te zijn. De PMR stelde in het schooljaar 2018-2019 voor om zowel met kerst als op de laatste dag kinderen niet om 12.30 maar om 12.00 naar huis te laten gaan. Dit werd niet gehonoreerd. Verzoek is dit wel op te nemen in de jaarplanning van 2020-2021.

De MR heeft een eigen rekening. Het verzoek van de directie is deze op te heffen en te werken met een begroting. De MR gaat hiermee akkoord. Van het overgebleven geld wordt mede het panna-veld gefinancierd. De MR maakt vanaf 2019-2020 voorafgaand aan het nieuwe jaar een activiteitenplan.

Eén keer per jaar is er een bijeenkomst samen met de Raad van Toezicht. Dit keer stond deze in het teken van een brainstormsessie over de toekomst van het SBO. Dit werd o.a. als input gebruikt voor het nieuwe schoolplan 2019-2023.

Er is meerdere malen gesproken over de samenwerking met het samenwerkingsverband en met de scholen en besturen van het speciaal onderwijs. De afgevaardigde van de Vlieger in de OPR (ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband) is te gast geweest op een vergadering van de MR en er zijn meningen en opvattingen gedeeld met elkaar.

Een delegatie van ouderleden van de MR heeft een gesprek gehad met de directeur van het samenwerkingsverband om vanuit het ouderperspectief meer in beeld te brengen dat verwijzingen vaak te lang duren en dat dit ten koste gaat van het welbevinden van het kind. Het gesprek was informatief doch ook teleurstellend. De directeur van het samenwerkingsverband was van mening dat passend onderwijs vooral gericht moest zijn op het opvangen van de kinderen in het basisonderwijs.

De MR is het hele jaar goed op de hoogte gehouden over het leerlingenverloop, ziekte verzuim van het personeel en de toenemende zorg rond het aantrekken van voldoende goed gekwalificeerd personeel.

Aan het eind van het schooljaar 2018-2019 nemen drie ouders afscheid van de MR. De MR bedankt dhr. Tetteroo, mevr. Van Rijn en dhr. Van der Aa voor de geweldige inzet.

De MR is nauw betrokken bij de inrichting van de Stichting wat betreft de bestuursvorm en is akkoord met het continueren van de huidige vorm, nl. het zogenaamde "éénpitter schap".

De inrichting van de management structuur is onderwerp geweest van gesprek en de MR is betrokken bij de keuzes. Ook is de MR deelgenoot geweest in de discussie omtrent wel of niet aanpassingen in de management structuur.

Een afvaardiging van de MR heeft deelgenomen in de benoemingsadviescommissie wat heeft geleid tot de aanstelling van een adjunct-directeur in 2020.

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 zijn er 3 nieuwe ouderleden van de MR toe getreden tot de medezeggenschapsraad.

Organisatiestructuur

De stichting SBO de Vlieger wordt geleid door een directeur-bestuurder. Zij vertegenwoordigt de belangen van de stichting in de algemene ledenvergadering van PPO regio Leiden en onderhoudt contacten met de besturen van het basisonderwijs en met de bestuurders van het speciaal onderwijs.

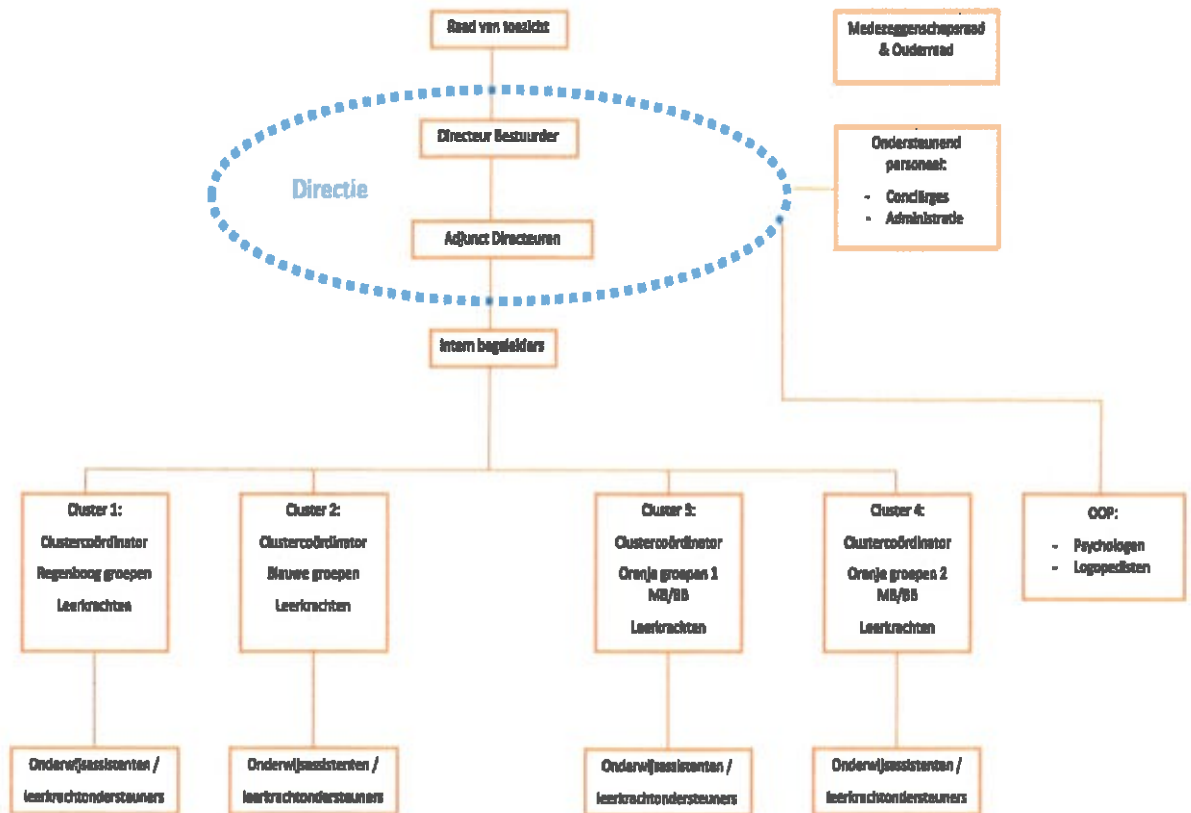
In 2019 heeft een onderzoek plaatsgevonden over de bestuursvorm en de organisatievorm. Aanleiding was het aankomend vertrek van de directeur-bestuurder in 2021 en het vertrek van een adjunct-directeur in 2020. Het onderzoek rondom de bestuursvorm is uitgevoerd door een extern bureau en het advies is overgenomen door de directeur-bestuurder en voorgelegd aan de Raad van Toezicht en de Medezeggenschapsraad. De huidige bestuursvorm blijft gehandhaafd.

De management structuur van de Stichting is besproken met het team en met de MR en heeft geleid tot een keuze, die niet afwijkt van de bestaande organisatie structuur.

De les plek wordt aangestuurd door het managementteam bestaande uit de directeur bestuurder en twee adjunct-directeuren.

Binnen het MT is sprake van een duidelijke taakverdeling.

Organogram SBO de Vlieger

Op de les plek wordt gewerkt in clusters. Iedere cluster omvat een aantal groepen en wordt aangestuurd door een cluster coördinator. De directeur-bestuurder wordt uitgenodigd bij de vergaderingen van de Medezeggenschapsraad.

Code goed bestuur

Binnen de organisatie wordt de code goed bestuur gehanteerd van de PO-raad.

Klachtenregeling

Voor klachten van ouders en het personeel is de stichting aangesloten bij de Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs. Er zijn in 2019 geen klachten ingediend.

Internationalisering

SBO de Vlieger heeft geen beleid met betrekking tot internationalisering. Ook voor komend jaar staat het niet op het programma.

Horizontale dialoog en samenwerking

Het inrichten van de horizontale dialoog is een van de kernthema's bij goed bestuur in het onderwijs. Onder horizontale dialoog verstaan we de manier waarop de organisatie contact onderhoudt met de externe partners.

Dialoog met ouders

De dialoog met ouders vindt plaats via de medezeggenschapsraad. Via dit orgaan hebben de ouders invloed op het beleid. Op school vindt de horizontale dialoog daarnaast plaats door middel van nieuwsbrieven, ouderavonden, informatieavonden en inzet van social media.

Onderwijsprestaties

Jaarlijks worden de onderwijsresultaten doorgegeven aan de inspectie van het onderwijs. De uitstroom gegevens staan vermeld in de schoolgids. De verantwoording van de onderwijskwaliteit wordt vormgegeven in de jaarbundel van de school. Deze wordt besproken in de MR en ligt ter instemming. De opbrengsten worden jaarlijks in beeld gebracht door de intern begeleiders en gepresenteerd en besproken in het team. Vanuit deze analyse komen aandachtspunten en wordt het schoolbeleid aangepast.

Verslag 2019 van de Raad van Toezicht SBO De Vlieger

2019 was een goed jaar voor de stichting en voor de school. Eigenlijk staan alle denkbare indicatoren op groen tot diepgroen. Het is nu vooral zaak om te behouden wat goed is in omstandigheden die gaan wijzigen. De huidige directeur-bestuurder heeft aangegeven dat zij per 1-8-2021 (of daaromtrent) gebruik wil gaan maken van haar pensioenrecht. Dat heeft tot een aantal discussiepunten geleid (zie verderop). Ook heeft Mieke Hogervorst, lid RvT aangegeven dat zij (om persoonlijke redenen) geen gebruik maakt van de mogelijkheid om een tweede termijn als lid te ambiëren. De Stichting is aan haar, mede door haar precieze instelling, bijzonder veel dank verschuldigd.

Na een externe procedure is besloten om per 1-1-2020 met twee nieuwe leden van de Raad te gaan werken. De reden hiervoor is dat de Raad in 2019 werkte met het statutair minimum aantal leden en we in 2021 een wijziging aan de top van de organisatie verwachten. Dan is het fijn om t.z.t. op 'ruime sterkte' te zijn met een team dat op elkaar ingespeeld is.

De bemensing van de Raad van Toezicht in 2019 is als volgt:

Bart Bruijns (voorzitter) 1957 <ul style="list-style-type: none">Eerste termijn vanaf 1-1-2018Remuneratie (de leden wisselen jaarlijks)	(Neven)functies: <ul style="list-style-type: none">Adviseur onderwijsvraagstukkenLid RvT Gooise Scholenfederatie (bezoldigd)Lid bestuur Stichting Cantarcolor (onbezoldigd)	Vergoeding € 1500 (ex BTW)
Mieke Hogervorst (lid tot 31-12-2019) 1965 <ul style="list-style-type: none">Eerste termijn vanaf 1-11-2015	(Neven)functies: <ul style="list-style-type: none">Programmamanager Gemeente LeidenVoorzitter Stichting Leiden Oogst (onbezoldigd)	Vergoeding € 1500 (maakt hier geen gebruik van)
Thecla Kamphuis (lid) 1959 <ul style="list-style-type: none">Tweede termijn vanaf 1-11-2019 (voordrachtzetel MR)	(Neven)functies: <ul style="list-style-type: none">Beleidsambtenaar Ministerie Justitie en VeiligheidPenningmeester stichting Reünisten Quintus (onbezoldigd)Lid programmacommissie Singelpark Leiden (onbezoldigd)	Vergoeding € 1500
Ron Wassing (lid) 1961 <ul style="list-style-type: none">Tweede termijn vanaf 1-11-2019Auditcie	(Neven)functies: <ul style="list-style-type: none">Partner-directeur bij Zirkzee Audit BV te Oegstgeest	Vergoeding € 1500
Willem van Moort (lid) 1955 <ul style="list-style-type: none">Eerste termijn vanaf 1-1-2018	(Neven)functies: <ul style="list-style-type: none">Bestuurder BplusCLid DB EMC (European Music Council (onbezoldigd)	Vergoeding € 1500

• Auditie	• Voorzitter VVG 'het Gebouw' Leiden (onbezoldigd)	
-----------	--	--

Toezichtsfilosofie, toetsingskader en kalender.

De Raad houdt – als vertegenwoordigers van de samenleving – toezicht op de Stichting en het optreden van de directeur-bestuurder. De Raad functioneert als een Two-Tier-Board waarbij de Raad de volgende rollen vervult: *werkgever* (van de directeur-bestuurder), *toezichthouder* en *klankbord*. Het goed functioneren van de Raad in deze drie rollen is een zaak van zorgvuldige afstemming en zoeken naar de juiste balans. Dit zoekproces heeft in 2019 goed gefunctioneerd en is uiteindelijk begin 2020 geborgd met een stuk dat expliciet gaat over de toezichtsfilosofie.

De Raad werkt met een toetsingskader en bijbehorende agenda. Dit kader en agenda is ook in 2019 bijgesteld en te vinden op de website van de stichting

<https://www.sbodevlieger.nl/p/raad-van-toezicht>

De Raad vergadert in de regel vijf keer per jaar in aanwezigheid van de directeur-bestuurder en ongeveer 10 dagen voor de vergadering vindt uitgebreid overleg plaats tussen de directeur-bestuurder en de voorzitter van de Raad. Tijdens die gesprekken is – naast het agendaoverleg – ruimte voor de klankbord- en (zo nodig) de werkgeversrol.

Functioneren van de Raad van Toezicht in de drie rollen.

Werkgeversrol: De Raad werkt bewust niet met een vaste remuneratiecommissie, omdat er uitgegaan wordt van een actieve gedeelde verantwoordelijkheid. De voorzitter leidt de remuneratie en de leden rouleren jaarlijks en voeren – samen met de voorzitter - het jaargesprek met de directeur-bestuurder. Op 8 juli 2019 is een Jaargesprek gevoerd; daarvan is verslag gemaakt, dat geaccordeerd is door alle betrokkenen. De samenvatting van de inhoud is besproken in de vergadering van september. In 2019 is gebruik gemaakt van een 360 graden feedback en de uitkomsten zijn gebruikt tijdens het jaargesprek. De term 'functioneringsgesprek' wordt door ons niet meer gebruikt omdat er een beoordelingsaspect in zit, namelijk het toekennen van de jaarlijkse periodiek aan de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder heeft aangegeven rond 1-8-2021 met pensioen te gaan. Dit had direct gevolgen voor de invulling van een directiepositie en de bestuurlijke constructie (éénpitter met een directeur-bestuurder). De directeur-bestuurder heeft besloten om hierin (met inachtneming van ieders eigen verantwoordelijkheid) 'samen op te trekken' met de RvT. Zowel de bestuurlijke constructie, als de inrichting en invulling van de topstructuur is extern onder de loep genomen en in overleg in oktober met de MR en de Raad is besloten om de huidige bestuurlijke constructie niet te wijzigen (daarvoor zou een statutenwijziging nodig zijn) en ook de huidige topstructuur (dat formeel de bevoegdheid is van de directeur-bestuurder) intact te laten. Over de invulling van de vrijgekomen positie in de directie is door de directeur-bestuurder een interne en externe procedure gevolgd die in 2020 geleid heeft tot de benoeming van een nieuwe collega.

Toezichtsrol: De Raad heeft vijf formele vergaderingen gevoerd, verspreid door het jaar heen. De reguliere vergaderingen zijn geweest op 30-1, 10-4, 19-6, 23-9 en 25-11-2019

In de vergaderingen zijn de onderwerpen, zoals vernoemd in het toetsingskader, aan de orde gekomen. Van elke vergadering is (door een externe notulist) verslag gemaakt dat de volgende vergadering (evt met wijzigingen) is vastgesteld.

De Raad wordt daarnaast in elke vergadering uitvoerig schriftelijk en mondeling geïnformeerd met een managementrapportage, waarin financiële-, personeels- en strategische zaken uitvoerig aan de orde komen. Ook het verslag van de externe vertrouwenspersoon is besproken en gaf geen aanleiding tot nadere vragen.

De Raad heeft de jaarrekening en jaarverslag 2018 - na consultering van de externe accountant - goedgekeurd alsmede de begroting 2019, zaken rond de WNT en het treasury statuut. De Raad heeft vanaf 2019 een aparte auditcommissie, met Ron Wassing en Willem van Moort als leden. De auditcommissie is twee keer bij elkaar geweest en daarvan is verslag gemaakt. Er is toegezien op de rechtmatigheid en doelmatigheid van de middelen en de auditcommissie heeft daarover de Raad geadviseerd. De auditcommissie heeft reglementair vastgelegd geen zelfstandige bevoegdheid, maar adviseert de Raad.

Met de hele MR is in januari een gesprek geweest met als onderwerp een brainstormsessie over de toekomst van het SBO in Leiden. In september 2018 had de Raad reeds een uitvoerig gesprek gevoerd met de directeur van PPO-leiden en de ontwikkelingen in 2019 gaven vooralsnog geen aanleiding tot een vervolg. In dat gesprek in 2018 werd duidelijk dat de school – vanuit het perspectief van Passend Onderwijs – een cruciale rol vervult, zowel als lesplaats als ‘expertisecentrum’ (vanuit de 2% regeling). De verwijzing vanuit PO-Leiden naar het SBO zit onder het landelijk gemiddelde en ook is het SBO na de fusie van een aantal jaren geleden kleiner geworden dan voorheen. Er kan gesteld worden dat alle leerlingen die naar het SBO verwezen worden, daar ook thuishoren. Aandachtspunten zijn de ‘groei’ van het aantal leerlingen (de school zit feitelijk jaarlijks vol en er komen regelmatig tussentijdse vragen om plaatsing) en de vorm van de ‘expertise-afdeling’ op langere termijn.

Er heeft in 2019 een inspectiebezoek plaatsgevonden ter afronding van het vierjarig onderzoek in 2018. Het inspectieverslag van 2018 is bijzonder lovend over de school.

Klankbordrol: De Raad heeft regelmatig zijn klankbordrol gebruikt. Om rolverwarring met de toezichtrol te voorkomen is dit telkenmale expliciet benoemd tijdens de besprekingen. Zo zijn b.v. ook de resultaten van quickscan werkbeleving personeel en het verslag van de studiereis gedeeld met de Raad. Op personeels-gebied waren ontwikkelingen; veel nieuwe personeelsleden die goed begeleid moesten worden. Ook is een MT-lid langdurig (niet werkgerelateerd) uitgevallen. De vacature is – mede op advies van de Raad - door een interim-functionaris opgevangen. Deze situatie loopt in 2019 nog in kleinere omvang door en wordt bij de komst van een nieuw directielid afgebouwd.

Een ander belangrijk aspect is het overschot op de realisatie van de begroting en de daarmee gepaard gaande omvang en groei van de reserves.

Op advies van de Raad heeft de directeur-bestuurder besloten een risicoanalyse te laten opstellen door een externe partij en deze is in 2019 door haar vastgesteld. Doel is om te bepalen welke omvang van de reserves doelmatig is en een plan te maken voor een doelmatige besteding van het eventuele surplus vanuit het uitgangspunt dat de rijksmiddelen zowel ten goede dienen te komen aan het onderwijs als aan de continuïteit van dat onderwijs.

Een strategisch punt dat (zoals eerder besproken bij de werkgeversrol) meerdere malen is besproken is de bestuurlijke toekomst op langere termijn.

Zelfevaluatie en scholing

Op 20-5-2019 is een evaluatiegesprek geweest onder leiding van een externe voorzitter. Daarin is met name naar voren gekomen dat we goed moesten nadenken en mogelijk een nieuw besluit genomen zou moeten worden over de bestuurlijke toekomst (zie eerder).

De school is lid van de VTOI-NVTK en de leden van de raad konden op eigen initiatief gebruik maken van het nascholingsaanbod. Helaas bestaat er nog geen nascholing op het gebied van 'toezien op de doelmatigheid'. Doelmatigheid wordt naar het oordeel van de Raad nog teveel benaderd en vanuit een financieel perspectief.

Al met al was 2019 een jaar waar de Raad met tevredenheid op terug kan kijken.

Bart Bruyns, voorzitter

Personeel

Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid richt zich op verdere ontwikkeling van het personeel binnen de stichting. Het vinden, binden en boeien van het personeel is een hele uitdaging. Daarbij is het van belang, dat er altijd goede keuzes gemaakt worden. Personeel werkzaam binnen de Vlieger, heeft oog voor de specifieke doelgroep en draagt de visie van de school uit.

Dat vraagt van de schoolleiding een voortdurende dialoog over het waarom wij de dingen doen, zoals we ze doen en of het passend is binnen de visie van de stichting. Binnen deze kaders is het van groot belang de eigen ontwikkeling en autonomie van het personeel niet te vergeten. Want ook voor het personeel geldt de missie van de stichting nl. "Groeien in kracht".

De organisatie structuur geeft het personeel binnen de kaders ruimte om deel te nemen aan veranderingsprocessen en neemt de voorstellen vanuit het personeel daarbij serieus. Het delen van verantwoordelijkheid en de ruimte om per cluster besluiten te nemen, verhoogt de positieve werkbeleving en zelfbeschikking zorgt voor minder werkdruk. (Inzet werkdrukmiddelen)

Ieder personeelslid staat voor het kwalitatief zorg dragen van een goede cognitieve en sociale ontwikkeling van onze leerlingen. Dit is een wederkerend gespreksonderwerp tijdens de functioneringsgesprekken. Vanuit de kwaliteitsindicatoren, vastgesteld door de inspectie en omarmd door het team, wordt het pedagogisch en didactisch handelen geëvalueerd en de verbeterpunten worden mee genomen in de klassenbezoeken, afgelegd door de intern begeleiders en door het management.

Zelfs in krapte op de arbeidsmarkt is het van belang eisen te stellen aan bekwaamheid wat nodig is voor het werken met de specifiek doelgroep leerlingen. Via de begeleidings- en de gesprekkencyclus komen we er samen achter of de visie van de organisatie nog steeds passend is bij de visie van het individuele personeelslid. Dit kan leiden tot vrijwillige mobiliteit en geeft ruimte om te zoeken naar andere personeelsleden.

Bij aanvang en gedurende van het schooljaar 2019 hebben er weer personeelwisselingen plaatsgevonden.

Enerzijds door natuurlijk verloop, anderzijds doordat collega's een andere baan elders kregen aangeboden. Het vinden van vervangend personeel was niet gemakkelijk, maar uiteindelijk is het gelukt. Het vraagt een voortdurende oplettende houding van het management en vooruit participeren op mogelijke ontwikkelingen. Hetgeen soms leidt tot een boven-formatieve aanstelling, die bekostigd kan worden vanuit de extra middelen bestemd voor vervanging personeel.

Het begeleidingsprotocol is uitgevoerd en dat heeft de prioriteit van het management. Er zijn in totaal 5 nieuwe collega's gestart in 2019

Binnen de organisatie zijn twee zij instromers aangesteld met een pedagogische achtergrond.

Beiden trajecten verlopen naar wens en beiden zijn inmiddels volwaardige personeelsleden. Eén van de twee heeft het traject succesvol afgerond en is nu behalve bekwaam ook zeer bevoegd. Een mooi afstudeerproject, gekoppeld aan de visie van de school.

Werkbeleving- en belasting is aandachtspunt van de directie en binnen het taakbeleid hopen we dit zo goed mogelijk te hanteren. De besteding van de werkdruk middelen zijn besproken met de MR en in lijn met het vorig jaar. De middelen zijn besteed aan scholing: "hoe om te gaan met moeilijk verstaanbaar gedrag" en aan extra handen in de klas in de vorm van onderwijsassistenten, aan inhuur personeel voor de vakken, judo en muziek. Ook is er extra geld besteed de inhuur van een pedagogische medewerker, die de taak heeft om de time-in en de time out vorm te geven. Dankzij deze interventies ontstaat er minder ruis om de werkvloer en kunnen leerkrachten zich beter richten op hun lestaak. Deze vorm van werken met een jeugdhulpverlener zorgt voor minder werkdruk bij het zittend personeel.

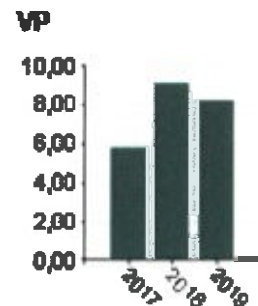
In het werkverdelingsplan is er afgesproken dat we uitgaan van een professionele cultuur, waarin een ieder zijn taken op een juiste manier uit oefent, hetgeen niet altijd tijd- en plaats gebonden behoeft te zijn.

In maart en in november heeft het personeel meegedaan aan de landelijke staking. Het salaris is niet doorbetaald, maar wordt in overleg met de personeelsgeleding van de MR besteed aan scholing of aan andere teambijeenkomsten.

Verzilmoverzicht personeel

Het ziekteverzuim in 2019 is vergeleken met 2018 gezakt. De langdurige ziekte trajecten van 2018 zijn in 2019 goed afgesloten met terugkeer in eigen functie, behoudens één ,waar in 2018 al een tweede spoor traject is ingezet en dat is afgesloten in oktober 2019. Het verheugt ons dat het ziekteverzuim aan het dalen is en we hopen dat dit zich voortzet.

Jaar:	Aantal medewerkers			VP		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Totaal:	67	73	72	5.80	9.10	8.24

Inhuur van personeel op tijdelijk basis via een detachering of overeenkomst is ingezet voor vervanging van ziekte. Dat geldt met name voor de vervanging van de adjunct-directeur, die langdurig afwezig was door ziekte.

Kort durend ziekte verzuim wordt gemonitord en via het verzuim protocol besproken, als daartoe aanleiding is.

Huisvesting

De school is gevestigd aan de Boerhaavelaan. Het gebouw vergt geen specifiek extra onderhoud en het meerjarenonderhoudsplan wordt gevolgd.

Er is een onderzoek gestart naar de verduurzaming van het gebouw. Het gebouw beschikt reeds over zonnepanelen en het volgende actiepoint was de vervanging van de verlichtingsarmaturen. Het onderzoek naar klimaatbeheersing is gestart, maar niet succesvol afgerond. Dit zal verder worden onderzocht in 2020.

De Inrichting van de kantoorruimtes is vernieuwd en er is geïnvesteerd in nieuw meubilair. Het knelpunt van te weinig directie ruimte is nog niet opgelost en daar zal in 2020 aan gewerkt gaan worden.

Er zijn 21 groepen in de school en alle klaslokalen zijn in gebruik. Dit heeft tot gevolg dat de kapstokken overvol zijn en jassen en tassen op de grond komen te liggen. Het bevordert niet de netheid en het overzicht, daarom is er een plan gemaakt rondom de kapstokken. Dit plan zal worden uitgevoerd In het begin van 2020.

Op het schoolplein staan de portacabins, waarin 4 lokalen geplaatst zijn. Het schoolplein met de speeltoestellen en het tuinonderhoud vraag voortdurende aandacht en onderhoud. Aanpassingen worden gedaan in overleg met de leerlingen, die in de kinderraad zitting hebben. Op hun verzoek en in overleg met hen is het voetbalveld opnieuw ingericht in 2019. Een schuurtje is geplaatst op het schoolplein om als bergruimte te dienen voor het speelmateriaal.

De nevenruimtes en de aula worden eveneens intensief gebruikt. Dat levert knelpunten op in de organisatie. Er is te weinig vergaderruimte en overleggen en of lessen vinden regelmatig plaats in de teamkamer.

De aula wordt gebruikt als lesplek voor judo, bootcamp en textiel lessen. De schoolbibliotheek is eveneens in de aula. Het roosteren en het herinrichten van de aula vraagt veel van de betrokkene personeelsleden.

Gezamenlijke activiteiten met ouders kunnen niet plaatsvinden in de aula of elders in de school, omdat er te weinig ruimte is voor het aantal belangstellenden.

Privacy en AVG

In het kader van de nieuwe Privacywet – Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is SBO de Vlieger in juni 2018 gestart met de eerste implementatie-activiteiten. Er is een externe Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangetrokken en onder zijn leiding, zijn de Sleutelfiguren (directeur/bestuurder en belanghebbenden) geïnformeerd over de belangrijkste aspecten van de nieuwe Privacywetgeving. Daarnaast is er een risicoanalyse uitgevoerd en zijn enkele medewerkers aangewezen als (mede)verantwoordelijken voor de verschillende onderdelen van het implementatietraject van de AVG. De benodigde vervolgactiviteiten zijn geïnitieerd om te komen tot een gedegen AVG-beleid en inmiddels zijn de onderstaande AVG-beleidsdocumenten geaccordeerd door de MR en gepubliceerd op de website:

- Informatiebeveiligings- en Privacybeleid (IBP)
- Gedragscode IBP
- Privacyreglement
- Protocol beveiligingsincidenten en datalekken
- Privacyverklaring
- Regeling Toestemming
- Protocol uitoefenen privacyrechten betrokkenen
- Geheimhoudingsverklaringen

De komende periode wordt verder gewerkt aan de onderstaande AVG-onderwerpen:

- Het uitbouwen van het register van verwerkingen;
- Het vergroten van bewustwording bij alle betrokkenen (leerlingen, ouders en medewerkers);
- De inrichting en planning van (nieuwe) voorlichtingssessies;
- Het aanmaken en/of aanpassen van diverse protocollen/procedures;
- Het vorm geven van de autorisatiematrix en (data)registers;
- Het verder bouwen aan de basis van de ICT-databeveiligingsonderdelen.

SBO de Vlieger maakt continu werk van de privacywetgeving en werkt verder aan de hierboven genoemde AVG-onderwerpen om eventuele risico's te beperken.

Samenwerkingsverband

SBO De Vlieger is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Regio Leiden.

Treasury

In 2019 hebben er geen risicodragende beleggingen plaatsgevonden. SBO De Vlieger voldoet aan de eisen uit de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016. In dit treasury statuut zijn de wijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de Wet Beleggen en belenen, regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Het treasury statuut 2.0 en het financieel beleid van De Vlieger is hiermee ongewijzigd gebleven en op vigerende wetgeving geactualiseerd.

Corona-crisis

Sinds begin maart 2020 worden door de Rijksoverheid maatregelen afgekondigd in het kader van de bestrijding van het Covid-19 virus, beter bekend als het Corona-virus. Deze maatregelen hebben grote impact op het leven van mensen, de economie en ook het onderwijs. De regering heeft op 15 maart besloten dat de scholen met ingang van 16 maart 2020 zijn gesloten. Inmiddels is duidelijk geworden dat de basisscholen op maandag 11 mei 2020 de deuren weer mogen openen in beperkte mate.

Hoewel de impact van het Corona-virus op de organisatie van het onderwijs groot is, verwacht het bestuur geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van de Stichting SBO De Vlieger te Leiden.

De belangrijkste risico's betreffen de gezondheid van leerlingen en personeel en de kwaliteit van het onderwijs. Het bestuur verwacht dat de Corona-crisis invloed kan hebben op het ziekteverzuim en op benodigde investeringen in het verder digitaliseren van lesmethodes.

De uitbraak van het Corona-virus heeft geen invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het bestuur neemt passende maatregelen om de onderwijsactiviteiten in 2020 te verzorgen. De jaarrekening 2019 is opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit.

Werkdrukvermindering

In februari 2018 sloot het PO-Front (PO-Raad en vakbonden) en onderwijsminister Arie Slob het Werkdrukakkoord. Elke basisschool heeft vanaf schooljaar (2018/2019) recht op een bedrag per leerling in het kader van dit Werkdrukakkoord. Vanaf schooljaar 2018-2019 stelt het Ministerie van OCW subsidie beschikbaar in het kader van de werkdrukvermindering via de subsidie P&A in de vorm van een bedrag per leerling. Voor schooljaar 2018-2019 bedroeg dit € 155,55 per leerling en voor schooljaar 2019-2020 € 175,00 per leerling. Voor kalenderjaar 2019 is dit voor Stichting SBO De Vlieger in totaal afgerond € 50.000. Om de werkdruk te verminderen zijn er "extra handen in de klas" ingezet. Deze subsidie wordt volledig ingezet in personeel en wordt vooral aangewend om extra (leer)krachten per school in te zetten waaronder eveneens onderwijsassistenten. Tevens wordt de subsidie aangewend voor inhuur van personeel voor begeleiding tijdens creatieve vakken alsmede sportactiviteiten in de middagpauze en opvang van kinderen met moeilijk verstaanbaar gedrag.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag In kalenderjaar	Eventuele toelichting
Personeel	50.000	"extra handen in de klas" in de vorm van o.a. onderwijsassistenten.
Materieel	0	
Professionalisering	0	
Overig	0	

Maatschappelijke thema's

Binnen het primair (speciaal) basisonderwijs zijn een aantal thema's waar de stichting aan heeft gewerkt en verantwoording over aflegt. Deze verantwoording is integraal opgenomen in het verslag en wordt hier specifiek benoemd.

1. **Strategisch personeelsbeleid:** op pagina 15 wordt hier uitgebreid bij stil gestaan.
2. **Onderwijsachterstanden:** dit is formeel niet van toepassing voor onze stichting. Alhoewel we wel te maken hebben met leerlingen vanuit deze achtergronden. In het onderwijsconcept en in de visie van de stichting wordt hier aandacht aan besteed. En onderwijs wordt afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoefte. Daarbij is de samenwerking met de jeugdhulpverlening van grote waarde en wordt deze in 2020 nog verstrekt.
3. **Passend onderwijs:** de stichting ontvangt vanuit het samenwerkingsverband geen specifieke bedragen die bedoeld zijn voor extra ondersteuning voor leerlingen.
4. **Werkdruk:** een onderwerp waar veel aandacht aan besteed werd en wordt. In nauw overleg met het team en met de Medezeggenschapsraad. Op pagina 6 en pagina 19 wordt hier uitgebreid verslag over gedaan.
5. **Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur:** dit punt is niet van toepassing binnen de stichting.

Financiën

Het resultaat 2019 is € 35.186 (2017: € 193.727).

Staat van baten en lasten 2019	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
<u>Baten</u>			
Rijksbijdragen OCW	3.790.948	3.662.600	3.677.598
Overige overheidsbijdragen en subsidies	71.164	58.500	63.267
Overige baten	28.413	30.100	78.957
Totaal Baten	3.890.525	3.751.200	3.819.822
<u>Lasten</u>			
Personele lasten	3.395.375	3.348.900	3.195.839
Afschrijvingen	32.783	31.200	31.079
Huisvestingslasten	236.481	225.900	202.335
Overige instellingslasten	190.700	180.200	196.855
Totaal Lasten	3.855.339	3.786.200	3.626.108
Saldo baten en lasten	35.186	-35.000	193.714
<u>Financiële baten en lasten</u>			
Financiële baten	0	0	13
Saldo financiële baten en lasten	0	0	13
<u>Exploitatieresultaat</u>	35.186	-35.000	193.727

Toelichting op de cijfers en het beleid

Het resultaat over bedraagt € 35.186 positief. Dat is € 70.186 positiever dan begroot.

Baten

De totale baten zijn € 139.325 hoger dan begroot.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen van 2019 zijn € 128.348 hoger dan dat er begroot is. De posten 3000 OCW lumpsum regulier en 3090 OCW bijzondere bekostiging, extra gelden aanpak lerarentekort, laten daarbij de grootste stijgingen zien.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn € 12.664 hoger dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er meer gelden voor de gymnastiekzaal van gemeente Leiden zijn ontvangen.

Overige baten

De overige baten zijn € 1.687 lager dan begroot.

Vanaf schooljaar 2019-2020 zijn er geen personeelsleden meer gedetacheerd. Hierdoor valt de post 3520 derden bijdragen personeel lager uit. In de begroting was uitgegaan van opbrengsten voor heel 2019.

Onder andere als gevolg van het opheffen van de MR bankrekening en opbrengsten voor verrichte logopediewerkzaamheden is de post 3590 overige (onvoorziene) baten meer.

Bij het opstellen van de prognose 2019 die in oktober is opgesteld, was uitgegaan dat er € 4.000 aan sponsorloopgeld zou binnenkomen. Wegens het slechte weer is deze afgelast en heeft er geen sponsorloop plaatsgevonden.

Lasten

De totale lasten zijn € 69.139 hoger dan begroot.

Personeelslasten

De personeelslasten van 2019 zijn ten opzichte van de begroting € 46.475 hoger. Enkele posten die opvallen zijn:

- loonkosten directie € 31.000 lager. Per 1 augustus is één van de twee adjunct directeuren uit dienst getreden. Zij is vervangen door iemand die ingehuurd wordt. Deze kosten zijn bij de post overige inhuur personeel verantwoord.
- loonkosten onderwijspersoneel € 151.000 hoger. Ten opzichte van de begroting is er meer formatie ingezet. Er is 30,10 fte begroot en er is 32,89 fte ingezet. Daarnaast zijn de loonkosten vervanging ouderschapsverlof, begroot € 60.000, bij deze post verantwoord.
- loonkosten onderwijsondersteunend personeel 49.000 lager. Ten opzichte van de begroting is er minder formatie ingezet. Er is 12,52 fte begroot en 11,62 fte ingezet.
- loonkosten vervanging ziekte € 94.000 lager.
- overige inhuur personeel € 157.000 hoger. De kosten voor de vervanging van de interim adjunct-directeur bedroegen in 2019 € 138.000 en van de Zorgfabriek € 20.000.
- scholing personeel en management € 17.000 hoger. Dit komt onder andere doordat er in oktober een studiereis naar Canada heeft plaatsgevonden.
- personeelsverzekeringen € 9.300 hoger.

- kosten werkkostenregeling (WKR) € 4.400. De kosten voor kerstattenties waren meer. Dit mede als gevolg van de stakingen.
- overige uitkeringen € 115.000 meer ontvangen.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten ICT zijn € 4.600 hoger dan begroot. Dit komt onder andere doordat er in augustus 7 nieuwe touchscreens zijn aangeschaft.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten van 2019 komen uit op € 236.000. Dat is € 10.000 meer dan begroot. De post 4340 energie laat een overschrijding van € 9.800 zien. Vermoedelijk is deze post te laag begroot.

De post 4380 overige huisvestingslasten totaal € 25.000 betreffen kosten die gemaakt zijn voor het renoveren van het schoolplein. Voor deze kosten is een bestemmingsreserve (publiek) reserve gevormd.

De kosten inzake klein onderhoud zijn daarentegen € 6.700 lager.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 10.500 hoger dan begroot. Enkele posten die opvallen zijn:

- uitbestede administratie en advisering € 6.200 hoger. Er zijn extra werkzaamheden omtrent de AVG en risicoanalyse door OHM uitgevoerd.
- onderwijsleerpakket € 3.200 hoger.
- licenties/kosten onderwijssoftware € 4.000 lager.
- licenties/kst syst-/adm software € 2.900 hoger. In september is er bij Synaxion MijnRapportfolio aangeschaft. Deze licentiekosten, totaal € 2.100, waren niet begroot.
- huishouding € 2.300 hoger.

A Continuïteitsparagraaf

Toekomst en continuïteit

De toekomstige ontwikkelingen staan omschreven in de strategische koers (2018-2021) van de Stichting. Hierin wordt aangegeven dat we ons de komende jaren richten op het verder ontwikkelen van het onderwijsconcept en dat terugplaatsing en observatie speerpunten blijven. In samenspraak met de basisscholen en de scholen voor speciaal onderwijs zullen we een bijdrage leveren aan het verzorgen en het inrichten van gespecialiseerd onderwijs.

De financiële middelen voortkomende uit de lage verwijspersentages van het samenwerkingsverband, worden ingezet voor het basisonderwijs in de vorm van ondersteuning. En het mogelijk creëren van gespecialiseerd onderwijs op de school. In nauw overleg met het basisonderwijs en met het samenwerkingsverband worden deze middelen ingezet en verantwoord.

A1 Kengetallen

Getallen leerlingen

Er is sprake van een stabiel aantal leerlingen. Opvallend is dat er per schooljaar ongeveer 60 tot 70 leerlingen de school verlaten, omdat ze naar het voortgezet onderwijs gaan of doorverwezen worden naar het speciaal onderwijs. Terugplaatsing naar het basisonderwijs is een streven, maar de realiteit is, dat het moeilijk uit te voeren valt. In 2019 zijn er geen leerlingen teruggeplaatst naar het basisonderwijs.

De instroom gaat het hele schooljaar door en de telling per 1 februari heeft geen invloed op de bekostiging vanuit het rijk.

De observatiegroep het Palet telt doorgaans 10 leerlingen. Het betreft hier tijdelijke plaatsingen gericht op observatie en terug- of doorplaatsing. Deze leerlingen zijn niet bij de Vlieger ingeschreven, maar op de basisschool van herkomst. Bekostiging van deze plaatsingen wordt gefinancierd vanuit de '2% middelen' van het Samenwerkingsverband.

Leerlingtelling per 01/10	2017	2018	2019	2020	2021
Leerlingaantal	273	276	275	270	270

Kerngegevens personeel

Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 47,19 FTE's werkzaam (2018: 46,06 FTE's)

Onderverdeeld naar:	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Directie	2,14	2,54
Onderwijzend personeel	32,96	32,20
Onderwijs ondersteunend personeel	<u>12,09</u>	<u>11,32</u>
	<u>47,19</u>	<u>46,06</u>

Verdeeld over 73 medewerkers.

De school verwacht de komende jaren een stabilisatie in het leerlingenaantal. De personeelsbezetting zal in de komende jaren niet of nauwelijks wijzigen.

Kengetallen

SBO De Vlieger		Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Liquiditeit	<u>Vlottende activa</u> kortlopende schulden	6,05	5,05	4,73	4,67	4,59
Solvabiliteit 1	<u>Eigen vermogen</u> Totaal passiva	0,69	0,68	0,67	0,67	0,66
Solvabiliteit 2	<u>Eigen vermogen + voorz</u> totaal passiva	0,85	0,84	0,83	0,83	0,83
Rentabiliteit	<u>Exploitatieresultaat x 100%</u> totale baten	0,90%	-2,06%	-0,78%	-1,14%	-1,36%
Weerstandvermogen	<u>Eigen vermogen x 100%</u> totale baten	40,69%	38,01%	36,85%	35,40%	33,83%
Personele lasten / Totale lasten	<u>Personele lasten x 100%</u> Totale lasten	88,07%	89,00%	88,64%	88,58%	88,73%
Materiële lasten / Totale lasten	<u>Materiële lasten x 100%</u> Totale lasten	11,93%	11,00%	11,36%	11,42%	11,27%

Bij **liquiditeit** gaat het erom of het bestuur in staat is om op korte termijn aan haar verplichting te voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen vlottende activa en kortlopende schulden. Voor een goede liquiditeit moet dit getal minimaal boven de 1 liggen omdat er geen activa zijn die op korte termijn in geld kunnen worden omgezet.

Bij de **solvabiliteit** gaat het erom in hoeverre een bestuur op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit blijkt uit de verhouding tussen eigen vermogen en het totaal van de passiva. Absolute normen voor solvabiliteit zijn moeilijk te geven. Beoordeling van het eigen vermogen kan niet los worden gezien van de beoordeling van de hoogte van de voorziening. Immers, wanneer die niet toereikend zijn om de toekomstige verplichtingen te dekken, zal aanvulling vanuit het eigen vermogen moet plaatsvinden. De streefwaarde van solvabiliteit 1 is minimaal 0,3 en van solvabiliteit 2 minimaal 0,4.

Het **weerstandvermogen** geeft een indicatie van het risicomanagement voor de school. Door eliminatie van de bestemmingsreserves ontstaat een zuiver inzicht in het spaargedrag. Bekeken wordt in hoeverre de school zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves. Het is van belang waartoe reserves worden aangehouden of -bij negatieve stand- waardoor een negatieve stand wordt veroorzaakt. Te hoge reserves duiden op 'spaargedrag' te lage reserves kunnen duiden op zorgeloos financieel management. Negatieve reserves kunnen consequenties hebben voor de continuïteit. De meerjarige trend als indicator is zeer belangrijk. Een minimale streefwaarde is 10%.

Als indicator is de **rentabiliteit** een waardevol trendgegeven. Te grote verschillen roepen vragen op inzake het bestedingspatroon. Negatieve verschillen duiden op een te ruim financieel management, met mogelijk consequenties in de komende jaren. De minimale norm is 0%.

De **personele lasten** betreffen de (vaak) grootste kostenpost van de school. Vooral trendmatig kan dit getal een belangrijk signaal geven.

A2 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting van 2020-2023 is besproken in de Medezeggenschap en de Raad van Toezicht. Beide organen hebben ingestemd met de meerjarenbegroting. Binnen de begroting is aandacht voor de volgende (extra) investeringen:

- **Scholing:** in 2020 een budget van € 60.000 voor o.a. een studiereis met het schoolteam
- **Inhuur personeel:** in 2020 € 90.000 meer begroot t.o.v. 2019 voor diverse ondersteuning op het gebied van lessen van judo en muziek voor leerlingen (€ 17.000), Time in en Time out (€ 75.000), interim adjunct-directeur (€ 28.000) en werving en selectie in combinatie met de mogelijke herinrichting van de organisatiestructuur(€ 10.000)
- **Personeelsverzekering:** € 11.000 meer begroot t.o.v. 2019
- **Meubilair:** vervanging meubilair in de klaslokalen en kantoren
- **Inrichting gymzaal:** in 2019 een bedrag van € 4.000 voor vervanging afgekeurde toestellen. Dit is doorgeschoven naar 2020 (voorjaarsvakantie)
- **Inrichting kleuterbouw:** jaarlijks € 5.000 voor vervanging ontwikkelingsmateriaal
- **Investering ICT:** jaarlijkse vervanging van de digiborden i.v.m. hun afschrijvingstermijn
- **Gebouw:** het kapstokkenplan zal in 2020 worden uitgevoerd
- **Verduurzaming:** investeren in de verlichting en de verwarming in combinatie met de luchtverversing is nog in onderzoek.

De meerjarenbalans

SBO De Vlieger	Balans 2019	Balans 2020	Balans 2021	Balans 2022	Balans 2023
Activa					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	158.455	376.380	453.389	430.756	400.451
Viottende activa					
Vorderingen	271.034	271.034	271.034	271.034	271.034
Liquide middelen	1.852.229	1.500.772	1.391.278	1.367.128	1.341.845
Totaal	2.281.718	2.148.185	2.115.701	2.068.918	2.013.329
Passiva					
Algemene reserve	1.453.733	1.375.200	1.345.016	1.300.533	1.247.244
Bestemmingsreserves	129.476	76.776	76.776	76.776	76.776
Voorzeningen	347.405	345.105	342.805	340.505	338.205
Kortlopende schulden	351.104	351.104	351.104	351.104	351.104
Totaal	2.281.718	2.148.185	2.115.701	2.068.918	2.013.329

Het Eigen Vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves personele kosten, schoolplein en financiële ondersteuning ouders en leerlingen.

De bestemmingsreserve personele kosten is in gevormd in 2019 ter gedeeltelijke dekking van de CAO-aanpassingen die begin 2020 zijn verrekend.

De bestemmingsreserve financiële ondersteuning ouders en leerlingen is in 2019 gevormd met als doel de leerlingen en hun ouders extra financieel te ondersteunen als blijkt dat er sprake is van specifieke nood of omstandigheden. De directeur-bestuurder heeft de beschikking over de toekenning als er aanvragen zijn vanuit het team. Bij toekenning van de aanvraag zal een beroep worden gedaan vanuit deze bestemmingsreserve.

De Voorzeningen bestaan uit de voorziening onderhoud, de voorziening jubilea en de voorziening spaarverlof duurzame inzetbaarheid (DZI). In de meerjarenbegroting worden alleen de mutaties in de voorziening onderhoud meegenomen. De mutaties in de overige voorzieningen worden op nihil geschat.

De meerjarenexploitatie

SBO De Vlieger	Exploitatie 2019	Begroting 2020	Exploitatie 2021	Exploitatie 2022	Exploitatie 2023
Baten gewone bedrijfsvoering					
Rijksbijdragen OCW	3.790.948	3.736.421	3.778.831	3.806.544	3.833.828
Overige overheidsbijdragen	71.164	63.800	63.800	63.800	63.800
Overige baten	28.413	20.000	16.000	20.000	16.000
Totaal baten	3.890.525	3.820.221	3.858.631	3.890.344	3.913.628
Lasten gewone bedrijfsvoering					
Salarissen	3.206.773	3.229.679	3.288.825	3.325.694	3.360.112
Overige personele lasten	188.602	240.300	160.300	159.800	159.800
Afschrijvingen	32.783	44.075	64.991	72.633	70.305
Huisvestingslasten	236.481	195.600	195.600	195.600	195.600
Overige instellingslasten	190.700	189.100	181.100	181.100	181.100
Totaal lasten	3.855.339	3.898.754	3.888.816	3.934.827	3.966.917
Resultaat gewone bedrijfsvoering	35.186	-78.533	-30.185	-44.483	-53.288
Financiële baten / lasten	0	0	0	0	0
Resultaat	35.186	-78.533	-30.185	-44.483	-53.288

In 2019 is een exploitatieoverschot van € 35.186. De financiële consequenties van de meerjarenbeleidskeuzes zijn opgenomen in bovenstaande opstelling. De vastgestelde meerjarenbegroting kan gezien worden als een vooruitblik op het financiële reilen en zeilen van de Stichting bij gelijkblijvend beleid en omstandigheden.

De financiële situatie van de Stichting is goed. Het ingezette beleid heeft een voldoende financiële basis. Alle kengetallen voldoen aan de gestelde normen.

B Overige rapportages

B1 Risicobeheersing

Het bestuur volgt een financieel beleid, dat erop gericht is de kosten minimaal gelijk te laten zijn aan de opbrengsten. Dit beleid is het uitgangspunt voor de jaarlijkse begroting. De meerjarenraming is onderdeel van het jaarlijks begrotingsproces en maakt de financiële gevolgen van beleidskeuzes voor het begrotingsjaar en meerjarig zichtbaar. Het onderhoudsplan geeft richting aan de kosten die gerelateerd zijn aan het gebouw.

B2 Risico's en onzekerheden

In 2018 is de opdracht versterkt om een financiële risicoanalyse uit te brengen. Deze is op 10 april 2019 vastgesteld met de conclusie dat minimaal een eigen vermogen van circa € 780.000 aangehouden dient te worden. Dit totaal is nodig om belangrijke risico's in financiële zin het hoofd te kunnen bieden en de continuïteit van De Vlieger voldoende te kunnen waarborgen. Rekening houdend met deze noodzakelijke buffer is per 01 januari 2019 sprake van een zogenaamd "eigen vermogen surplus" van ongeveer € 768.000. De directeur-bestuurder heeft besloten dat dit surplus in de toekomst beschikbaar is voor niet structurele meer projectmatige uitgaven. De Raad van Toezicht is akkoord met dit besluit. Medio 2020 zal nader onderzoek plaatsvinden naar de aard van de begrote tekorten, in die zin dat onderscheid wordt gemaakt in "meer structurele" en "incidentele" oorzaken. De incidentele oorzaken kunnen ten laste worden gebracht van het eerder genoemde "eigen vermogen surplus". Het is de bedoeling om de uitputting van dit surplus in de toekomst zorgvuldig te monitoren. Structurele oorzaken zullen nog eens zorgvuldig tegen het licht worden gehouden. Indien nodig zullen, in de vorm van een bijgestelde begroting, maatregelen worden getroffen om deze oorzaken weg te nemen.

De school verwacht de komende jaren een stabilisatie in het leerlingenaantal. De personeelsbezetting zal in de komende jaren niet of nauwelijks wijzigen.

Op basis van bestaande cultuur van begrotingsdiscipline evenals de financiële buffer, die is opgebouwd, zien we de naderende veranderingen met vertrouwen tegemoet.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie hiervoor verslag Raad van Toezicht vanaf pagina 11.

B Jaarrekening

Stichting SBO

De Vlieger

Jaarrekening 2019

Telefoon: 071-5174864
Website: www.sbodevlieger.nl
E-mail: info@sbodevlieger.nl

Behorende bij onze verklaring d.d.

10 JUN 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

1 Activa	<u>31 december 2019</u>	<u>31 december 2018</u>
	€	€
1.1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	105.712	81.300
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	<u>52.743</u>	<u>51.124</u>
	158.455	132.424
1.2.2 <u>Vorderingen</u>		
1.2.2.2 Ministerie van OCW	236.967	209.713
1.2.2.3 Gemeenten	17.872	34.246
1.2.2.10 Overige vorderingen	1.094	1.504
1.2.2.15 Overlopende activa	<u>15.101</u>	<u>26.082</u>
	271.034	271.545
1.2.4 <u>Liquide middelen</u>		
1.2.4.2 Banken	<u>1.852.229</u>	<u>1.812.354</u>
	1.852.229	1.812.354
Totaal Activa	<u><u>2.281.718</u></u>	<u><u>2.216.323</u></u>

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

2 Passiva	31 december 2019	31 december 2018
	€	€
2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1.1 Algemene reserve	1.453.733	1.452.181
2.1.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	<u>129.476</u>	<u>95.842</u>
	1.583.209	1.548.023
2.2 <u>Voorzieningen</u>		
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	41.697	46.776
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	<u>305.708</u>	<u>263.878</u>
	347.405	310.654
2.4 <u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.8 Crediteuren	38.470	30.480
2.4.9.1 Loonheffing en premies	122.871	127.852
2.4.10 Pensioenpremies	41.520	36.868
2.4.12 Overige kortlopende schulden	2.215	0
2.4.19 Overlopende passiva	<u>146.028</u>	<u>162.446</u>
	351.104	357.646
Totaal Passiva	<u><u>2.281.718</u></u>	<u><u>2.216.323</u></u>

Staat van baten en lasten 2019

	Reëlsatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Reëlsatie 2018 In €
3 <u>Baten</u>			
3.1 Rijksbijdragen OCW	3.790.948	3.662.600	3.677.598
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	71.164	58.500	63.267
3.5 Overige baten	28.413	30.100	78.957
Totaal Baten	3.890.525	3.751.200	3.819.822
4 <u>Lasten</u>			
4.1 Personele lasten	3.395.375	3.348.900	3.195.839
4.2 Afschrijvingen	32.783	31.200	31.079
4.3 Huisvestingslasten	236.481	225.900	202.335
4.4 Overige instellingslasten	190.700	180.200	196.855
Totaal Lasten	3.855.339	3.786.200	3.626.108
Saldo baten en lasten	35.186	-35.000	193.714
5 <u>Financiële baten en lasten</u>			
5.1 Financiële baten	0	0	13
Saldo financiële baten en lasten	0	0	13
<u>Exploitatieresultaat</u>	35.186	-35.000	193.727

Kasstroomoverzicht 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	35.186	193.714
Afschrijvingen	32.783	31.079
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	511	-18.912
- Kortlopende schulden	-6.542	18.685
Mutaties voorzieningen	<u>36.751</u>	<u>59.401</u>
	98.689	283.967
Ontvangen interest	0	13
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	13
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	<u>-58.814</u>	<u>-34.309</u>
	-58.814	-34.309
Mutatie liquide middelen	39.875	249.671
Beginstand liquide middelen	1.812.354	1.562.683
Mutatie liquide middelen	<u>39.875</u>	<u>249.671</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>1.852.229</u></u>	<u><u>1.812.354</u></u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De Stichting Bijzonder Onderwijs De Vleger verzorgt onderwijs aan de bij de scholen Ingeschreven leerlingen (KvK 28079982).

ALGEMEEN

De Jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele Investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Meubilair	6,67%
Inventaris en apparatuur	12,50%
ICT	25,00%
Leermiddelen	12,50%
Overige materiële vaste activa	10,00%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De Stichting Bijzonder Onderwijs De Vlieger maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling beleggen, lenen en derivaten van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 5 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

Vlottende activa

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Bestemmingsreserve publiek

Deze publieke reserve betreft het door het bevoegd gezag reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling 2018 en 2019 zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924). De overgangsregeling is verlengd voor 2020.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2020 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 95,8 %. Naar de stand van 31 december 2019 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,8 % (bron: website www.abp.nl).

De Stichting Bijzonder Onderwijs De Vlieger heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Bijzonder Onderwijs De Vlieger heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd conform de bedragen die zijn opgenomen in de CAO PO. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoomerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met clause tot verrekening) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Niet-geoomerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies zonder clause tot verrekening) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

1 Activa

Vaste activa

	Materiele vaste activa	Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Investe-	Desinveste	Afschrij-	Boek
		prijs t/m	t/m	waarde	ringen	ringen	vingen	waarde
		2018	2018	31-dec-18	2019	2019	2019	31-dec-19
1.1.2.3.0	Meubilair	37.686	-5.984	31.702	6.352	0	-2.580	35.474
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	3.730	-938	2.792	3.910	0	-609	6.093
1.1.2.3.2	ICT	136.706	-89.900	46.806	37.199	0	-19.860	64.145
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	52.081	-23.615	28.466	11.353	0	-7.185	32.634
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	25.488	-2.830	22.658	0	0	-2.549	20.109
		255.691	-123.267	132.424	58.814	0	-32.783	158.455

	Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages	Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Afschrijvings-
		prijs t/m	t/m	waarde	percentages
		2019	2019	31-dec-19	%
1.1.2.3.0	Meubilair	44.038	-8.564	35.474	6,67%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	7.640	-1.547	6.093	12,50%
1.1.2.3.2	ICT	173.905	-109.760	64.145	25,00%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	63.434	-30.800	32.634	12,50%
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	25.488	-5.379	20.109	10,00%
		314.505	-156.050	158.455	

	1.2.2 Vorderingen	31-dec-19	31-dec-18
		In €	In €
1.2.2.2	Ministerie van OCW	236.967	209.713
1.2.2.3	Gemeenten	17.872	34.246
1.2.2.10	Overige vorderingen	1.094	1.504
1.2.2.15	Overlopende activa	15.101	26.082
		271.034	271.545

	Verloopstaat gemeenten	Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tiv	Overige	Saldo
		31-dec-18	2019	2019	2019	2019	31-dec-19
1.2.2.3.10	Gemeente subsidie huisvesting	33.952	33.952	17.872	0	0	17.872
1.2.2.3.11	Gemeente subsidie schade/vandalisme	294	294	0	0	0	0
		34.246	34.246	17.872	0	0	17.872

	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
1.2.2.10 Overige vorderingen (specificatie)		
1.2.2.6 Vorderingen op personeel	1.094	1.504
	<u>1.094</u>	<u>1.504</u>
1.2.2.15 Overlopende activa (specificatie)		
1.2.2.12 Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	12.744	9.007
1.2.2.15 Overige overlopende activa	2.357	17.075
	<u>15.101</u>	<u>26.082</u>
1.2.4 Liquide middelen		
1.2.4.2 Banken	1.788.023	1.734.162
1.2.4.2.1 Spaarrekeningen	64.206	78.192
	<u>1.852.229</u>	<u>1.812.354</u>

2 Passiva

	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1.1 Algemene reserve	1.453.733	1.452.181
2.1.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	129.476	95.842
	1.583.209	1.548.023

	Saldo 31-dec-18	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-dec-19
2.1 Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)				
2.1.1.1 Algemene reserve				
2.1.1.1.2 Algemene reserve	1.452.181	1.552	0	1.453.733
2.1.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
2.1.1.2.5 Reserve personele kosten	0	52.700	0	52.700
2.1.1.2.10 Reserve schoolplein	95.842	-25.066	0	70.776
2.1.1.2.99 Reserve financiële ondersteuning ouders en leerlingen*	0	6.000	0	6.000
	1.548.023	35.186	0	1.583.209

*): deze bestemmingsreserve heeft als doel de leerlingen en hun ouders extra financieel te ondersteunen.

	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
2.2 Vorzieningen		
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	41.697	46.776
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	305.708	263.878
	347.405	310.654

	Saldo 31-dec-18	Dotatie 2019	Onttrekking 2019	Vrijval 2019	Saldo 31-dec-19
2.2.1.2 Voorziening opfris-/spaarverlof	8.800	0	0	0	8.800
2.2.1.4 Voorziening jubilea personeel	37.976	0	-1.142	-3.937	32.897
2.2.3.0 Voorziening onderhoud gebouwen	263.878	65.000	-23.170	0	305.708
	310.654	65.000	-24.312	-3.937	347.405

	Kortlopend deel < 1 jr	Kortlopend deel 1-5 jr	Langlopend deel > 5 jr	Saldo 31-dec-19
2.2.1.2 Voorziening opfris-/spaarverlof	0	8.800	0	8.800
2.2.1.4 Voorziening jubilea personeel	1.687	19.377	11.833	32.897
2.2.3.0 Voorziening onderhoud gebouwen	78.966	189.573	37.169	305.708
	80.653	217.750	49.002	347.405

	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.8 Crediteuren	38.470	30.480
2.4.9.1 Loonheffing en premies	122.871	127.852
2.4.10 Pensioenpremies	41.520	36.868
2.4.12 Overige kortlopende schulden	2.215	0
2.4.19 Overlopende passiva	146.028	162.446
	351.104	357.646
	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
2.4.12 Overige kortlopende schulden (specificatie)		
2.4.12.1 Schulden aan personeel	2.215	0
	2.215	0
	31-dec-19	31-dec-18
	In €	In €
2.4.19 Overlopende passiva (specificatie)		
2.4.14 Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie)	0	21.417
2.4.16.0 Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	13.930	17.315
2.4.17 Rechten vakantiegeld	105.299	104.238
2.4.19.0 Overige overlopende passiva	26.799	19.476
	146.028	162.446

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar of beschikking	
	Kenmerk	Datum	€	€	gereed	niet gereed
Zij-instroom 2017	865469-1	19-12-2017	20.000	20.000	X	
Zij-instroom 2018	942275-1	19-12-2018	20.000	20.000	X	
Totaal			40.000	40.000		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo boekjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Saldo per 01-01-2019	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totaal kosten per 31-12-2019	Saldo nog te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	€	€	€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

Bij Stichting sbo De Vlieger lopen de volgende huurverplichtingen.

Stichting sbo De Vlieger is met ingang van 30-01-2017 een huurovereenkomst aangegaan met De Meeuw Oirschot bv inzake een noodgebouw voor de duur van 6 jaar. Voor 2019 bedragen de kosten € 29.763 per jaar.

Overige verplichtingen

Ten behoeve van de administratieve dienstverlening is een doorlopend contract afgesloten met Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM) te Leiden. Deze werkzaamheden bevatten de financiële, personele- en salarisadministratie alsmede casemanagement. Dit contract is opzegbaar met een termijn van 9 maanden.

Voor 2019 bedraagt de verplichting € 63.223.

Voor de schoonmaakwerkzaamheden is een contract afgesloten met ZWS b.v. Het contract is voor onbepaalde tijd aangegaan per augustus 2012. De totale kosten voor 2019 bedragen € 51.576.

Met BNP Paribas is een huurovereenkomst inclusief serviceovereenkomst afgesloten voor een tweetal apparaten met een looptijd van 13 termijnen. Voor 2019 bedragen de kosten € 14.387.

Met DZB is een detacheringsovereenkomst voor onbepaalde tijd afgesloten met ingang van 01 augustus 2012 t.b.v de functie van conciërge bij SBO De Vlieger. Voor 2019 bedragen de kosten € 17.970.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2019

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1.0 OCW lumpsum	3.034.071	2.962.000	3.007.788
3.1.1.1.3 OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	289.418	274.800	242.410
3.1.1.1.5 OCW prestatiebox	53.639	52.600	48.290
3.1.1.1.7 OCW materiële instandhouding	352.594	353.200	346.532
3.1.1.1.19 OCW overige subsidies	59.726	20.000	23.303
3.1.3.1 OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	1.500	0	9.275
	3.790.948	3.662.600	3.677.598
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2.2.1 Gemeente bijdragen huisvesting en materieel	61.369	50.500	55.238
3.2.2.2.2 Gemeente overige bijdragen	9.795	8.000	8.029
	71.164	58.500	63.267
Overige baten			
3.5.5 Ouderbijdragen	11.090	12.500	10.980
3.5.1 Verhuur	1.500	1.500	1.875
3.5.2 Detachering personeel	5.037	14.100	45.174
3.5.4 Sponsoring	0	0	5.087
3.5.10.1 Vervangingsfonds bijdragen en subsidies	0	0	9.109
3.5.10.2 Overige baten	10.786	2.000	6.732
	28.413	30.100	78.957
Totaal baten	3.890.525	3.751.200	3.819.822

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Lasten			
<i>Loonkosten personeel</i>			
4.1.1.1	214.439	245.400	238.235
4.1.1.2	2.321.994	2.171.100	2.212.865
4.1.1.3	644.751	693.300	622.494
4.1.1.4	25.589	120.000	10.600
	3.206.773	3.229.800	3.084.194
<i>Overige personele kosten</i>			
4.1.2.2.0	233.753	77.000	129.217
4.1.2.3.0	42.374	25.000	33.792
4.1.2.3.1	10.374	12.500	15.353
4.1.2.3.2	2.558	1.000	1.089
4.1.2.3.3	2.891	1.000	902
4.1.2.3.9	69.779	55.500	55.895
4.1.2.1.11	0	0	6.432
4.1.2.1.12	-5.079	0	0
	356.650	172.000	242.680
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>			
4.1.3.2	0	0	-7.128
4.1.3.3	-168.048	-52.900	-123.907
	-168.048	-52.900	-131.035
Personele lasten	3.395.375	3.348.900	3.195.839
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>			
4.1.1.1	2.391.260	2.414.800	2.318.719
4.1.1.2	340.940	341.000	341.592
4.1.1.3	93.412	93.000	112.564
4.1.1.5	381.161	381.000	311.319
Totaal lonen en salarissen	3.206.773	3.229.800	3.084.194

In de pensioenlasten 2019 en 2018 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 47,19 FTE's werkzaam (2018: 46,06 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2019	2018
Directie	2,14	2,54
Onderwijzend personeel	32,96	32,20
Onderwijs ondersteunend personeel	12,09	11,32
	47,19	46,06

	Realisatie 2019 in €	Begroting 2019 in €	Realisatie 2018 in €
Investerings			
4.2.0.3	6.352	97.500	1.304
4.2.0.4	11.353	10.000	7.470
4.2.0.5	3.910	0	1.755
4.2.0.6	37.199	30.600	23.278
4.2.0.7	0	0	502
4.2.0.10	-58.814	-138.100	-34.309
	0	0	0
Afschrijvingen			
4.2.2.1	2.580	5.800	2.450
4.2.2.2	609	500	375
4.2.2.3	19.860	15.300	19.808
4.2.2.4	7.185	7.100	5.943
4.2.2.5	2.549	2.500	2.503
	32.783	31.200	31.079
Huisvestingslasten			
4.3.1.0	29.763	30.000	29.136
4.3.3.0	14.652	21.400	10.773
4.3.4.0	41.206	31.500	36.979
4.3.5.0	51.576	54.000	51.587
4.3.6.0	9.218	7.000	5.118
4.3.7.0	23.170	38.000	12.032
4.3.7.1	-23.170	-38.000	-12.032
4.3.7.2	65.000	65.000	65.000
4.3.8.0	25.066	17.000	3.742
	236.481	225.900	202.335
Administratie, beheer en bestuur			
4.4.1.0	51.216	45.000	40.123
4.4.1.1	5.445	4.500	6.534
4.4.1.2	2.929	3.000	2.745
4.4.1.3	1.243	1.000	707
4.4.1.4	178	1.700	1.679
4.4.1.5	6.279	5.000	4.938
4.4.1.6	1.475	1.500	1.816
4.4.1.7	1.758	1.500	1.271
4.4.1.8	261	500	2.072
4.4.1.9	10.341	10.500	13.355
	81.125	74.200	75.240
Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	5.445	4.500	6.534
4.4.1.2	0	0	0
4.4.1.3	0	0	0
4.4.1.4	0	0	0
	5.445	4.500	6.534

Behorende bij onze verklaring d.d.

10 JUN 2020

astrium
 onderwijsaccountants b.v.

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €	
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>				
4.4.3.0	Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	44.546	45.000	47.694
4.4.3.1	Reproductiekosten	18.352	17.500	22.308
4.4.2.0	Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	226	2.000	2.687
4.4.2.1	Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	22.233	20.000	20.095
		85.357	84.500	92.784
<i>Overige lasten</i>				
4.4.5.4	Activiteiten, werkweken en excursies	16.095	16.000	16.714
4.4.5.1	Overige schoolkosten	8.123	5.500	12.117
		24.218	21.500	28.831
4.4	Overige instellingslasten	190.700	180.200	196.855
	Totaal lasten	3.855.339	3.786.200	3.626.108
Financiële baten en lasten				
Financiële baten				
6.1.1	Rentebaten en dividenden	0	0	13
		0	0	13
	Resultaat	35.186	-35.000	193.727

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2019 bedraagt € 35.186 positief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-18	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-19
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.452.181	1.552	0	1.453.733
Bestemmingsreserves publiek	95.842	33.634	0	129.476
	1.548.023	35.186	0	1.583.209

De reserves zijn in detail als volgt gemuteerd:

	Stand 31-dec-18	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-19
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.452.181	1.552	0	1.453.733
Reserve personele kosten	0	52.700	0	52.700
Reserve schoolplein	95.842	-25.066	0	70.776
Reserve financiële ondersteuning ouders en leerlingen	0	6.000	0	6.000
	1.548.023	35.186	0	1.583.209

Gebeurtenissen na balansdatum

Corona-crisis

Sinds begin maart 2020 worden door de Rijksoverheid maatregelen afgekondigd in het kader van de bestrijding van het Covid-19 virus, beter bekend als het Corona-virus. Deze maatregelen hebben grote impact op het leven van mensen, de economie en ook het onderwijs. De regering heeft op 15 maart besloten dat de scholen met ingang van 16 maart 2020 zijn gesloten. Inmiddels is duidelijk geworden dat de basisscholen op maandag 11 mei 2020 de deuren weer mogen openen in beperkte mate.

Hoewel de impact van het Corona-virus op de organisatie van het onderwijs groot is, verwacht het bestuur geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van de Stichting SBO De Vlieger in Leiden.

De belangrijkste risico's betreffen de gezondheid van leerlingen en personeel en de kwaliteit van het onderwijs. Het bestuur verwacht dat de Corona-crisis invloed kan hebben op het ziekteverzuim en op benodigde investeringen in het verder digitaliseren van lesmethodes.

De uitbraak van het Corona-virus heeft geen invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het bestuur neemt passende maatregelen om de onderwijsactiviteiten in 2020 te verzorgen. De Jaarrekening 2019 is opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit.

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2019 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Regio Leiden		4

WNT-verantwoording 2019

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) ingegaan. Ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitpunten van de organisatie. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting sbo De Vlieger van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2019 is € 115.000 Aantal punten 4

Deze klasseindeling is op 07-02-2020 goedgekeurd door de RvT.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitpunten	<u>4</u>

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	T.I.E. van der Wal	
	Directeur-bestuurder	
Duur functievervulling 2019	1-jan-19	31-dec-19
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning incl. onkosten	89.721	
Beloning betaalbaar op termijn	15.793	
Subtotaal	105.514	
Individueel WNT-maximum	115.000	
Onverschuldigd betaald bedrag		
Totaal bezoldiging	105.514	
Motivering indien overschrijding		
Gegevens 2018		
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-dec-18
Deeltijdfactor in fte	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging 2018		
Beloning incl. onkosten	85.727	
Beloning betaalbaar op termijn	13.922	
Totaal bezoldiging 2018	99.649	
Individueel WNT-maximum	111.000	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

Behorende bij onze verklaring d.d.
 10 JUN 2020

 astrium
 onderwijsaccountants b.v.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	B. Bruyns		S.A. Lanser		A.M.W. Hogervorst	
	Vz. Raad van Toezicht		Lid		Lid	
Functiegegevens	1-jan-19	31-dec-19	1-jan-19	31-dec-19	1-jan-19	31-dec-19
Bezoldiging						
Bezoldiging totaal	1.500				0	
Individueel WNT-maximum	17.250				11.500	
Onverschuldigd betaald bedrag						
Totaal bezoldiging	1.500				0	
Motivering indien overschrijding	nvt				nvt	
Gegevens 2018						
Functiegegevens	Vz. Raad van Toezicht		Lid		Lid	
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-dec-18	1-jan-18	31-jul-18	1-jan-18	31-dec-18
Bezoldiging 2018						
Bezoldiging totaal	1.500		1.500		0	
Totaal bezoldiging 2018	1.500		1.500		0	
Individueel WNT-maximum	16.650		11.100		11.100	
	A.B.H.M. van Nuland		W. van Moort		T.J.M. Kamphuis	
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Duur functievervulling 2019			1-jan-19	31-dec-19	1-jan-19	31-dec-19
Bezoldiging						
Bezoldiging			1.500		1.500	
Individueel WNT-maximum			11.500		11.500	
Onverschuldigd betaald bedrag						
Totaal bezoldiging			1.500		1.500	
Motivering indien overschrijding			nvt		nvt	
Gegevens 2018						
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Duur functievervulling 2018	1-jan-18	31-jul-18	1-jan-18	31-dec-18	1-jan-18	31-dec-18
Bezoldiging 2018						
Bezoldiging totaal	1.500		1.500		1.500	
Totaal bezoldiging 2018	1.500		1.500		1.500	
Individueel WNT-maximum	11.100		11.100		11.100	
	R. Wassing					
Functiegegevens	Lid					
Duur functievervulling 2019	1-jan-19	31-dec-19				
Bezoldiging						
Bezoldiging totaal	1.500					
Individueel WNT-maximum	11.500					
Onverschuldigd betaald bedrag						
Totaal bezoldiging	1.500					
Motivering indien overschrijding	nvt					
Gegevens 2018						
Functiegegevens	Lid					
Duur functievervulling	1-jan-18	31-dec-18				
Bezoldiging 2018						
Bezoldiging totaal	1.500					
Totaal bezoldiging 2018	1.500		0		0	
Individueel WNT-maximum	11.100					

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing

1e. De totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Niet van toepassing

1f. In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegenen die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede

Niet van toepassing

3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Niet van toepassing

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 41047
Naam instelling Stichting sbo De Vlieger
KvK-nummer 28079982

Adres Boerhaavelaan 298, 2334 EZ LEIDEN
Telefoon 071-5174664
E-mailadres info@sbodevlieger.nl
Website www.sbodevlieger.nl

Contactpersoon

Naam G.N. Groeneveld
Adres Rooseveltstraat 18, 2321 BM Leiden
Telefoon 071-5166600
E-mailadres info@ohm.nl

BRIN-nummers

19SC SBO De Vlieger

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting SBO de Vlieger

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting SBO de Vlieger te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting SBO de Vlieger op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting SBO de Vlieger zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 10 juni 2020

Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend,

T. Willems AA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving; de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Ondertekening van de jaarrekening

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2019 sluitend met een resultaat van € 35.186 vast.

Leiden, juni 2020

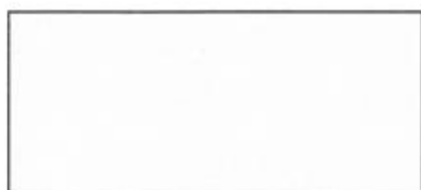
Directeur bestuurder

Penningmeester

Secretaris

Bestuurslid

Bestuurslid

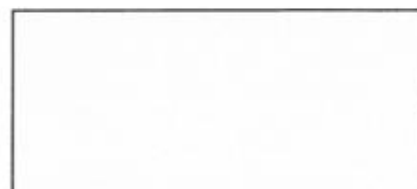
Bestuurslid

Bestuurslid

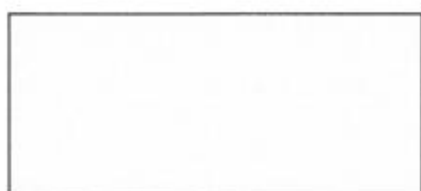
Bestuurslid

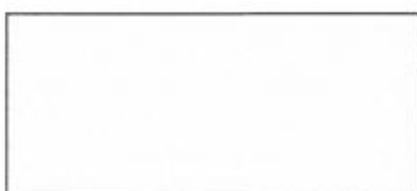
Bestuurslid

Hierbij keuren wij de jaarrekening 2019 sluitend met een resultaat van € 35.186 goed.

Leiden, juni 2020

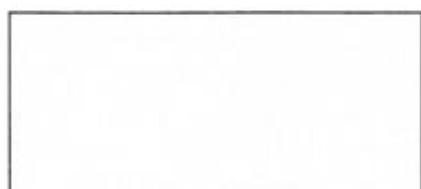
Voorzitter Raad van Toezicht

Lid Raad van Toezicht

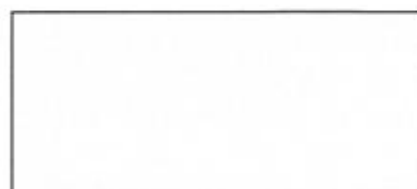
Lid Raad van Toezicht

Lid Raad van Toezicht

Lid Raad van Toezicht

Lid Raad van Toezicht

Bijlagen

Exploitatieoverzicht 2019

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
OCW lumpsum reguller	3.034.071	2.962.000	2.964.130
OCW bekostiging samenvoeging	0	0	43.658
OCW personeels- en arbeidsmarktbeleid	289.418	274.800	242.410
OCW subsidie studieverlof	0	0	6.991
OCW prestatiebox	53.639	52.600	48.290
OCW via SWV Passend Onderwijs LGF	1.500	0	3.275
OCW via SWV Passend Onderwijs overig	0	0	6.000
OCW bijzondere bekostiging	52.676	0	0
OCW materiële instandhouding	352.594	353.200	346.532
OCW diverse geormerkte subsidies	21.417	20.000	16.312
OCW overboekingrekening	-14.367	0	0
Totaal bijdragen Ministerie van OCW	3.790.948	3.662.600	3.677.598
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente huisvestingsverordening	29.763	28.500	26.853
Gemeente m.i. gymzalen	31.606	22.000	28.385
Gemeente overige	9.795	8.000	8.029
Totaal bijdragen overige overheid	71.164	58.500	63.267
Overige baten			
Verhuur en medegebruik lokalen	1.500	1.500	1.875
Derden bijdragen personeel	5.037	14.100	45.174
Sponsoring projecten	0	0	5.087
Ouderbijdragen algemeen	400	0	0
Ouderbijdragen kamp/werkweek	10.690	12.500	10.980
Vervangingsfonds premiedifferentiatie	0	0	9.109
Overige (onvoorziene) baten	10.786	2.000	6.732
Totaal overige baten	28.413	30.100	78.957
Totaal baten	3.890.525	3.751.200	3.819.822

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Lasten			
Loonkosten personeel			
Loonkosten directie	214.439	245.400	238.235
Loonkosten onderwijspersoneel	2.321.994	2.171.100	2.212.865
Loonkosten onderwijsonderst.personeel	644.751	693.300	622.494
Loonkosten vervanging ouderschapsverlof	0	60.000	0
Loonkosten vervanging eigen rekening	620	0	476
Loonkosten verv. zwangerschapsverlof	2.862	0	0
Loonkosten vervanging ziekte RF	22.107	60.000	10.124
Totaal loonkosten personeel	3.206.773	3.229.800	3.084.194
Overige personele kosten			
Inhuur personeel	17.970	17.000	18.747
Overige inhuur personeel	215.783	60.000	110.470
Scholing personeel en management	42.374	25.000	33.792
Inhoudelijke personeelsbijeenkomsten	0	0	18
Werving en selectie personeel	2.558	1.000	1.089
Saldo jaarpremie PF/VF/RF	710	0	178
Personeelsverzekeringen	53.776	44.500	44.533
Bgz arbozorg en arbobeleid	10.374	12.500	15.335
Representatie jubilea en inf. bijeenk.	2.891	1.000	902
Overige personele kosten	851	1.000	939
Kosten werkkostenregeling	14.442	10.000	10.245
Dotatie voorziening jubilea personeel	0	0	6.432
Onttrekking/vrijval personele voorzieningen	-5.079	0	0
Totaal overige personele lasten	356.650	172.000	242.680
Uitkeringen personeel en vervangers			
Vf bijdragen vervangers (-/-)	0	0	-7.128
Levensloop uitkeringen (-/-)	0	0	-15.499
Overige uitkeringen (-/-)	-168.048	-52.900	-108.408
Totaal uitkeringen personeel	-168.048	-52.900	-131.035
Totaal personeelslasten	3.395.375	3.348.900	3.195.839

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 in €
Investerings			
Investerings meubilair	5.795	97.500	1.304
Investerings gymmeubilair	557	0	0
Investerings leermiddelen	11.353	10.000	7.470
Investerings inventaris en apparatuur	3.910	0	1.755
Investerings ict en computers	37.199	30.600	23.278
Investerings overige mva	0	0	502
Overboekingsrekening mva	-58.814	-138.100	-34.309
Totaal Investerings minus activerings	0	0	0
Afschrijvingen			
Afschrijvingskosten meubilair	2.580	5.800	2.450
Afschrijvingskosten Invent./apparatuur	609	500	375
Afschrijvingskosten ict	19.860	15.300	19.808
Afschrijvingskosten duurzame leermiddelen	7.185	7.100	5.943
Afschrijvingskosten overige mva	2.549	2.500	2.503
Totaal afschrijvingslasten	32.783	31.200	31.079
Huisvestingslasten			
Huur lokalen en medegebruik	29.763	30.000	29.136
Klein (klachten) onderhoud	9.986	15.200	7.190
Beveiligingskosten gebouw	3.466	3.700	3.583
Tuinonderhoud	1.200	2.500	0
Energie	39.824	30.000	35.534
Water	1.382	1.500	1.445
Schoonmaakbedrijf	51.576	54.000	51.587
Publiekrechtelijke heffingen	2.870	2.000	1.669
Vullafvoer	6.348	5.000	3.449
Schilderwerk binnenzijde	0	2.500	7.952
Schilderwerk buitenzijde	6.776	13.400	0
Technisch onderhoud	0	0	721
Ingrijpend onderhoud	16.394	22.100	3.359
Onttrekking voorziening onderhoud	-23.170	-38.000	-12.032
Dotatie voorziening onderhoud	65.000	65.000	65.000
Overige (onvoorz.) huisvestingslasten	25.066	17.000	3.742
Totaal huisvestingslasten	236.481	225.900	202.335

	Realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Realisatie 2018 In €
Overige Instellingslasten			
<i>Administratie, beheer en bestuur</i>			
Uitbestede administratie en advisering	51.216	45.000	40.123
Accountant onderzoek jaarrekening	5.445	4.500	6.534
Contributie besturenorganisaties	2.929	3.000	2.745
Verzekeringen	1.243	1.000	707
Bestuurs- en beheerskosten	0	2.500	0
Vergoedingen RvT / bestuursleden	9.856	7.500	12.852
Medezeggenschap	178	1.700	1.679
Telefonie / Dataverbindingen	6.279	5.000	4.938
Schooladministratie	893	1.000	1.235
Vakliteratuur en abonnementen	582	500	581
Contributie scholenorganisaties	1.758	1.500	1.271
Public relations en contacten	261	500	2.072
Bankkosten (geen rente)	485	500	503
Totaal administratie, beheer en bestuur	81.125	74.200	75.240
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	38.229	35.000	39.357
Zorg rugzak wsns (materieel)	358	0	0
Licenties/ kst onderwijssoftware	5.959	10.000	8.337
Reproductiekosten	18.352	17.500	22.308
Investering meubilair < € 500 of < € 2.500	200	1.000	1.283
Onderhoud meubilair/inventaris	26	1.000	1.404
Systeembeheer	6.610	6.000	5.971
Licenties/kst syst-/adm software	15.383	12.500	11.568
ICT diverse kosten	219	1.000	2.205
Investering ICT < € 500 of < € 2.500	21	500	351
Totaal Inventaris, apparatuur en leermiddelen	85.357	84.500	92.784

	Re realisatie 2019 In €	Begroting 2019 In €	Re realisatie 2018 In €
Overige lasten			
Huishouding	7.269	5.000	6.055
Representatiekosten naar derden	854	500	947
Activiteiten en culturele vorming	315	0	1.696
Kamp / werkweek e.d.	12.911	12.500	11.743
Kosten cultuureducatie	2.869	3.500	3.200
Kosten algemeen tlv ouderbijdragen	0	0	75
Overige (onvoorziene) lasten	0	0	5.115
Totaal overige lasten	24.218	21.500	28.831
Totaal overige instellingslasten	190.700	180.200	196.855
Totaal lasten	3.855.339	3.786.200	3.626.108
Financiële baten en lasten			
Rente (spaar)rekeningen	0	0	13
Totaal financiële baten	0	0	13
Totaal financiële baten en lasten	0	0	13
Resultaat	35.186	-35.000	193.727